

Citation: Kahya, Y. (2020), Gençlerin Yaşam Kalitesi Ve Gelecek Beklentileri, BMIJ, (2020), 8(1): 950-968 doi: <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v8i1.1398>

GENÇLERİN YAŞAM KALİTESİ VE GELECEK BEKLENTİLERİ

Yalçın KAHYA¹

Received Date (Başvuru Tarihi): 14/01/2020

Accepted Date (Kabul Tarihi): 07/03/2020

Published Date (Yayın Tarihi): 25/03/2020

ÖZ

Son yıllarda yaşanan sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik gelişmeler toplumun yapısında büyük çaplı değişimlere yol açmaktadır. Yaşanan değişimler hızlı nüfus artışını, göçü ve plansız kentleşmeyi beraberinde getirerek bireylerin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Değişim sürecinden en çok etkilenen yaş grubu arasında ise gençler gelmektedir. Bu açıdan değişen yaşam koşullarına bağlı olarak gençlik evresinde ortaya çıkan sorunların tespiti sosyolojik olarak önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı Bandırma'da yaşayan gençlerin bugünkü konumlarını açıklamaya yönelik bir profil çalışması oluşturmak ve aynı zamanda gençlerin yaşam kalitelerini ve gelecek beklentilerini kültürel, sosyal ve mekânsal bileşenler açısından değerlendirmektir. Araştırma evrenini Bandırma'da yaşayan 18-24 yaş arasındaki gençler oluşturmaktadır. Bu çalışmada tesadüfi örnekleme yöntemi kapsamında 620 genç ile Kasım 2018- Şubat 2019 tarihleri arasında anket yapılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 21 programında analiz edilmiştir. Uygulanan anketlerden öne çıkan sonuçlara göre gençlerin genel olarak hayattan ve Bandırma'da yaşamaktan memnun oldukları görülmektedir. Aynı zamanda yaşadıkları bölgede iş olanaklarının kısıtlı olduğu, eğitim, kültürel, sosyal ve sportif etkinliklerin yeterli düzeyde bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Kalitesi, Yaşam Memnuniyeti, Gençlik, Medya, Boş Zaman

Jel Kodları: J13, I31

LIFE QUALITY OF YOUTH AND FUTURE EXPECTATIONS

ABSTRACT

Social, cultural, economic and technological developments in recent years have led to major changes in the structure of the society. These changes affect the quality of life of individuals negatively by bringing along rapid population growth, migration and unplanned urbanization. Young people are affected most by the change process. In this respect, it is sociologically important to identify the problems that arise during the youth phase depending on the changing living conditions. The aim of this study is to create a profile study to explain the current position of young people living in Bandırma, and at the same time to evaluate the life quality and future expectations of the youth in terms of cultural, social and spatial components. The research population consists of young people between the ages of 18-24 who live in Bandırma. In this study, a survey was conducted with 620 young people between November 2018 and February 2019 within the scope of random sampling method. The data obtained from the questionnaires were analyzed in SPSS 21 program. According to the results of the surveys, the youth are generally satisfied with life and living in Bandırma. At the same time, it was determined that job opportunities in the region they live are limited and educational, cultural, social and sports activities are not sufficient.

Keywords: Quality Of Life, Life Satisfaction, Youth, Media, Spare Time

Jel Codes: J13, I31

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, ykahya@bandirma.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4499-7204>

1. GİRİŞ

Toplumsal değişim kavramı, toplumun sosyal alt gruplarının tarihsel süreç içerisinde bireysel davranış ve değer yönelimlerinin niteliksel ve niceliksel değişikliklerini içermektedir. Sosyoloji, toplumsal değişimin sosyal bir sistemin yapısal bir değişimi olarak anlaşılabilmesine vurgu yapmakla birlikte, ilgili değişim süreçlerini makro seviye (sosyal yapı, kültür, ekonomi), mezo seviye (kurumlar, kurumsal aktörler, topluluklar) ve mikro seviye (insanlar, özgeçmişler) bağlamında değerlendirmektedir. Sosyal değişim teorileri de değişimin gidişatını, sebeplerini, toplumsal yapı ve bireysel yaşam durumları üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır (Römer, Wurm & Klingebiel. 2010, s. 24).

Gençlik terimi bireyin yaşamındaki bir yaş evresine işaret ederken bir yandan da yaş grubunu ifade etmektedir (Wenk, 2005, s. 97). Doğumdan ölüme kadar her insan yaşlanmanın biyolojik sürecine maruz kalmaktadır. Her birey çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik olmak üzere yaşam evrelerinden geçmektedir. Sosyoloji, kültürel ve tarihi faktörlere bağlı olarak yaşamın bu aşamalarının sosyal olarak nasıl şekillendirildiği sorusuyla özellikle ilgilenmektedir. Sosyoloji gençlik konusunu genellikle farklı disiplinlerle birlikte çalışmaktadır. Mesela yaşam evrelerinin sosyal olarak nasıl etkilendiğini anlamak için biyoloji, etnoloji, tarih aynı zamanda eğitim veya psikolojiden gelen bilgi ve teorik yaklaşımlardan faydalanmaktadır (Hartmann, 2008). Bu anlamda değişim sürecini en çok hisseden gençler daha iyi yaşam koşullarını her zaman özel bir şekilde talep etmektedir. Gençler yaşadıkları bölgede demografik değişim sebebiyle yüzme havuzları, günlük bakım merkezleri, tiyatro ve sinema salonları, kütüphaneler, çocuk oyun alanları gibi sosyal alanlara daha fazla talep duymaktadır. Bu anlamda gençler sosyal yaşam kalitelerini sorgulayarak yaşadıkları bölgenin bir deneyim alanı olduğunu bu yüzdende hayatın özünü ilgili niteliksel yaşamın yeniden değerlendirilmesini talep etmektedir. Aynı zamanda bu istek daha fazla refah anlamına gelmektedir (Opaschowski, 2008, s. 54-56).

Gençlerin yaşam kalitesinin bireysel ihtiyaçların karşılanmasına bağlı olduğu ve bu nedenle yalnızca nesnel ölçütler (sosyal, ekonomik veya çevresel göstergeler) kullanılarak sınırlı bir kapsamda ölçülebileceği akılda tutulmalıdır. Sosyal temasların yanı sıra zihinsel ve fiziksel sağlık, alışılmış refah “mutlu olmak” için en önemli ön koşullar olarak görülmektedir. Bu açıdan yaşam kalitesi kavramı kentleşme ile birlikte değerlendirildiğinde kentleşmenin sağladığı ekonomik avantajlar beraberinde çeşitli dezavantajları da getirmektedir. Bunlar arasında iletişim bozuklukları (Eibl-Eibesfeldt, 1994), sosyal ilgisizlik (Latané ve Darley, 1968), (organize) suç (Angell, 1974), bulaşıcı ve zührevi hastalıklarda artış, zihinsel bozukluklar (anksiyete, depresyon, nevroz) ve sosyal olarak zayıf olanın (Richter, 1989)

dışlanması gelmektedir. Bu sonuçlar 1930'lardan beri çeşitli kentsel sosyolojik ve sosyal psikolojik çalışmalarda yaşamın kentleşmesinin olumsuz sonuçları olarak belirtilmiştir. Bu etkilerin bazıları daha sonra sosyo-ekonomik değişkenlerle örneğin, yoksulluk, işsizlik, etnik farklılık vb. faktörlerle ilişkilendirilmektedir (Aktaran Maderthaner, 1995:172-173). Bu çalışmada Bandırma ilçesinde yaşayan 18-24 yaş arası gençlerin yapısı, sorunları, sosyal yaşamları ve bilinç düzeyleri ortaya konularak gençlerin yaşam tercihleri, gelecek beklentileri ve yaşam kaliteleri incelenmektedir.

2. GENÇLİK TANIMI

Gençlik için evrensel bir tanım yoktur, çünkü çevre, sosyal sınıf ve cinsiyet gibi temel sosyal faktörler zaten heterojen bir gençlik resmini ortaya koymaktadır. Bu bakımdan tekilden ziyade çoğulda, sosyal olarak farklı ve eşit olmayan gençlerin varlığı söz konusudur (Scherr, 2009, s. 24). Sosyolojik tanımın merkezi bir yönü gençlik evresinin artan uzamasıdır. Bir yandan, erken cinsel olgunluk, diğer yandan eğitim süresinin uzaması ve dolayısıyla aileden finansal bağımsızlıkta gecikme gençlik süresinin genişlemesine yol açmaktadır (Scherr 2009, s. 27). Schäfer'e göre gençliğin tanımı hangi disipline baktığınıza bağlı olarak değişmektedir. Bühler-Niederberger ise gençliğin veya ergenliğin doğal bir kategori değil, toplum tarafından tanımlanmış bir sosyal grup olduğunu varsaymaktadır. Rosenmayr'de gençliği, bir insanın içinde yaşadığı toplumun kendisini çocuk olarak görmediği, ancak kendisinin yetişkinliğin getireceği statü, rol ve işlevleri henüz tanımadığı bir dönem olarak tanımlamaktadır (Aktaran Cucij, 2016, s.6-8).

Schäfer, 13 ile 18 arasındaki dönemi dar anlamda ergen, 18 ile 21 yaş arasındaki aşamaya ergen ve 21 ile 25 yaş arasındaki aralığı sosyal roller ve davranışlar nedeniyle genç yetişkinler dönemi olarak tanımlamaktadır (Aktaran Cucij, 2016, s. 6-8). Moser, gençliği bir popülasyon grubu, bir yaşam evresi (gençlik evresi) ve bir yaşam tarzı olarak üç anlamı olan bir terim şeklinde değerlendirmektedir. Richter'de yaşam evresi olarak gençliği sınırlı bir aşama olarak görmektedir. 20. yüzyıldan itibaren gittikçe daha fazla genişleyen bir gençlik aşaması söz konusu olurken aynı zamanda artan yaşam beklentisi daha da uzayan yeni bir yaş evresi yaratmaktadır. Dolayısıyla gençlik evresi, bir ailenin kurulmasına veya kalıcı bir partnerliğe ve ekonomik olarak bağımsız olmak için çalışma hayatına girmek için 10 ile 15 yıl arası bir süreci kapsamaktadır (Aktaran Trenker, 2016, s. 17).

Daha önceki gençlik araştırmalarında gençlik homojen bir varlık olarak görülürken bu görüş son yirmi yılda değişmiştir. Özellikle bugün çoğul yaşam tarzları bireyler için hem

fırsatları hem de riskleri beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla gençlik, daha sonraki yaşamlara hazırlanma zamanı olarak görülmektedir. Bunu başarılı bir şekilde üstesinden gelebilmek için ergenin toplum içindeki yerini bulması ve bu süre zarfında kişisel bir kimlik geliştirmesi gerekmektedir. Bu sebeplerden ötürü gençlik hem psikolojik hem de sosyal olarak ikili bağımsızlık sürecini içermektedir. Gençler günümüzde birçok gündelik dünyada yaşamaktadır. Örneğin kendilerini ailede, işte, okulda, kulüplerde, arkadaş çevresinde bulmaktadır. Ancak bu etki düzeylerinin tümü bir zamanlar olduğu gibi hiyerarşik değildir. Yeni sosyal bileşenler, bugün gençliğin yaşamını etkilemektedir. Toplumsal değişim sürecinde gençlik kavramıyla ilgili temeller ve gelecek vaatleri daha kararsız, kırılğan ve belirsiz hale gelmektedir (Didas, 2002).

Özellikle sanayileşme çağı, ailenin farklı omuzlar tarafından desteklenmesi gerektiği bir dönemi beraberinde getirmiştir. Bu durum aynı zamanda bir ailenin çocuklarının çok erken yaşlarda çalışmaya başladığı anlamına da gelmektedir (Kerber, 2017). Tenbruck'a göre, sanayi çağı gençlik evresinin ortaya çıkmasından sorumludur. Çünkü gençler için bazı beklentiler ve görevler vardır. Gençlik aslında "bir geçiş aşaması, bir geçiş, yetişkin rolleri için bir hazırlık, kültüre giriş" anlamına gelmektedir. Bu aşamada gençler bir toplumun normlarına, değerlerine ve görevlerine aşına olmakta, onlarla başa çıkmaya ve kendilerini bu kültürün bir parçası olarak bulmayı öğrenmektedirler. Gençlik evresinin biyolojik olarak sınırlandırılması gençlik evresinin başlangıcında belirlenen 12 ve 13 yaşlarında başlamaktadır. Ancak biyolojik kriterler gençlik aşamasını tanımlamada yeterli değildir. Çünkü sosyal olgunluğa ulaşmak, yetişkinlikten bahsetmek için önemli bir kriter gibi görünmektedir. Dolayısıyla gençler biyolojik olgunluğa ulaşmış ancak henüz sosyal olgunluğa ulaşmamış olanlardır. Bununla birlikte, yetişkinlik sınırının daha da ileri geri gittiği unutulmamalıdır. Eğitim sürelerinin büyük ölçüde uzaması birçok genç insanı ebeveynlerine daha uzun süre bağımlı bırakmaktadır. Ferchhoff bu nedenle gençlik kavramının izafiyetinden bahsetmektedir. Bu nedenle gençliğin zamanı net bir şekilde tanımlanamamaktadır (Aktaran Theis, 2014).

Sosyolojik araştırmalar gençlik aşamasını her insanın izlediği bir geçiş aşaması olarak görmekte ve bir kişinin yaşam döngüsünü üç bölüme ayırmaktadır: Çocuk, ergen, yetişkin. Ancak bu üçlü bölünme kültürel bir bakış açısıyla doğmuş olup doğal görünüm sadece çocukluk ve yetişkinlik dönemini içermektedir. Tenbruck, bu bağlamda gençlik aşamasının modern bir toplum yapısı olduğunu ve modern öncesi toplumlarda çocuktan yetişkinliğe geçiş dönemi yaratmaya gerek olmadığını belirtmektedir (Aktaran Theis, 2014).

Shelsky, gençliği “artık değil” ile “henüz değil” arasında bir yaşam aşaması olarak nitelendirmektedir. Gençlik toplumda özel bir yere sahiptir. Münchmeier ergenlik çağına giderken ergenlerin bugün her zamankinden daha fazla ciddi sorunlarla başa çıkmaları gerektiğini ifade etmektedir (Aktaran, Beckert, 2012). Gençlik bu nedenle gelişim ve öğrenmenin biyografik yaşam evresidir. Diğer yandan da sosyal olarak belirlenmiş bir yaşam durumudur. Özetlenecek olursa gençlik davranış kalıpları, gençliğin gelişen bir kuşak olarak hem toplumsal değişimi etkilemekle hem de topluma bağlı olarak belirli değerler, normlar ve davranışlar geliştirdiği toplumla ilişkilidir. Aynı zamanda gençlik “*sosyal olarak kurumsallaşmış ve içsel olarak farklılaşmış bir yaşam evresidir; sınır ve kapsamaları sosyal (sosyal-yapısal, ekonomik, politik, kültürel, yasal, kurumsal) şartlar ve etkiler tarafından belirlenmektedir*” (Scherr, 2009, s. 24).

Sonuçta gençlik toplumun geleceği olarak en azından zihinsel rutinler ile birleştirilmemiş bir grup ve dolayısıyla kültürel değişim için bir “sismograf” olarak görülmektedir (Deutsche Shell 2006’dan aktaran Thomas, 2009, s. 580). Mevcut araştırmalar gençliğin sorunlarını takip etmektedir. Sosyoloji gençliğin neyle ilgili olduğunu araştırmaya yardımcı olmaktadır. Her şeyden önce, bir gencin tam olarak ne olduğunu hatırlamak önemlidir. Gençliğin tek tip bir tanımı görünmemektedir. Çünkü hangi kriterlere en fazla önem verildiği burada önem taşımaktadır (Theis, 2014). Bu çalışmada öncelikle gençliği tanımlamak, gençlerin yaşam tercihlerini, gelecek beklentilerini ve yaşam kalitelerini incelenmek için girişimde bulunulmaktadır

3. YAŞAM KALİTESİ

Tıp, ekonomi, sosyoloji ve psikoloji disiplinleri yaşam kalitesi ile ilgilenmekte ve bilimsel tanımlamalarını yapmaktadır. Bu manada ortaya çıkan kavramsal çeşitlilik yaşam kalitesi teriminin farklı disiplinlerde farklı tanımlamalarının olduğunu göstermektedir. Modern yaşamın gelişimiyle birlikte gündeme gelen yaşam kalitesi teknolojik gelişme, gelir seviyesi, mekânsal, sosyal ve politik faktörleri içinde barındıran ve bireylerin yaşamlarına etki eden kavram olarak görülmektedir. Ancak süreç içerisinde bireysel deneyimler, refah, mutluluk ve yaşam memnuniyeti gibi kavramlarla ilişkili hale gelmiştir. Yaşam kalitesi kavramı ile hem bireyler karşılaştırılmakta hem de kolektif düzeyde ya da küresel düzeyde temel belirleyici unsurlar konusunda karşılaştırmalar yapılmaktadır. Bireysel olarak yüksek gelir düzeyine sahip olmak, uzun tatil yapmak, iş hayatından elde edilen doyum, boş zaman faaliyetleri, sosyal ilişkiler ve sağlıklı bir yaşam sürdürmek bireysel düzeyde yüksek bir yaşam kalitesi ölçüsü olabilmektedir (Sapançalı, 2009, s. 12-13).

Başka bir deyişle yaşam kalitesi sadece dış koşullara bağlı değildir, aynı zamanda öznel yaşam tatmini ve kişinin refahının sonucudur (Korczak, 1995: s.9). Oberrauch ve arkadaşlarının yapmış olduğu araştırmada yaşam kalitesi göstergeleri olarak güzel bir ev, güzel bir araba, bir bahçe, arkadaşlar, aile ve bir cep telefonu anahtar kelimeler olarak tespit edilmiştir. Farklı açılardan ve farklı seviyelerde, yaşam kalitesi olgusu siyaseti, toplumu, bilimi ve nihayetinde her bireyi etkilemektedir. Tüm insanlar sosyo-kültürel olarak aracılık eden değer sistemlerine bağlı olarak kişisel yaşam kalitesine dair öznel fikirler geliştirmektedir. Gelecek, insanların yaşam kalitesini nasıl tanımladığını, algıladığını, değerlendirdiğini ve şekillendirdiğini önemli ölçüde etkileyecektir (Oberrauch vd., 2014, s. 222-223). Bu anlamda yaşam kalitesi, insanların nasıl yaşadıklarına ve hayatın insanlar açısından iyi sonuçlar getirip getirmediğine odaklanmaktadır (Veenhoven, 1996 dan aktaran Köksal, 2015, s. 24).

Modern hayatın gelişimi ile birlikte gündeme gelen yaşam kalitesi kavramı gün geçtikçe gelişen bir kavramdır. Szalai (1980), yaşam kalitesini, bireyin varoluş hali, refahı ve hayattan memnuniyet düzeyi ile ilişkilendirmektedir. Yaşam kalitesini bir yandan objektif gerçekler ve etkenlerle, diğer yandan ise bireysel algı ve değerlendirmelere dayalı sübjektif etkenlerle şekillendiğini belirtmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre ise, yaşam kalitesi, bireylerin, hayat içerisindeki durumlarını, ait oldukları kültürel yapı ve değerler sistemi bağlamında, algılama ve değerlendirme biçimidir. Söz konusu değerlendirme, bireylerin beklentileri, hedefleri, hayat standartları ve hayata ilişkin kaygıları ile ilişkili olarak şekillenir. Yine Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre, yaşam kalitesi, bireyin fiziksel sağlığı, psikolojik durumu, özgürlük seviyesi, sosyal ilişkileri ve yaşadığı çevrenin başlıca özellikleriyle etkileşimleri gibi çok sayıdaki etkenle ilişki içerisinde şekillenen, karmaşık ve geniş bir kavramdır (Aktaran Marans, 2007).

Yaşam kalitesi konusunda yapılan çalışmalara bakıldığında Güvenç'in (1998) yapmış olduğu araştırmada İstanbul'da yaşayanların kentsel yaşam kalitesi göstergeleri şu şekilde sıralanmıştır: Tatmin edici iş imkânları, yeterli altyapı ve belediye hizmetleri, rahat ve çabuk trafik akışı, düşük yaşam ve konut maliyeti, kamu taşımacılığı ve iletişimde etkinlik, güvenlik, eğlence, yaygın eğitim hizmetleri, kültürel aktiviteler, sağlık hizmetleri, yeşil alan, konut, sağlık hizmetleri ücretleri, eğitim hizmetleri ücretleri ve konut düzenlemeleri (Aktaran Savaş ve Torlak, 2006, s.195).

Hammer' göre (2009) yaşam kalitesi, arzulanılan fiziksel, zihinsel ve sosyal iyilik halinin gerçekleşme derecesini içermektedir. Öznel yaşam kalitesi algısı gerçek yaşam koşullarıyla etkileşime girmektedir. Wendt ise yaşam kalitesi kavramını, nesnel yaşam koşullarını öznel

refah ile birleştiren çok boyutlu bir yapı olarak görmektedir. Albers & Wekel ise yaşam kalitesini, insanların refahına katkıda bulunan her şey olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda sağlıklı bir çevre, yeterli kariyer olanakları, sağlık, eğitim, yeterli miktarda yiyecek, barınma, aynı zamanda boş zaman ve yeterli sosyal ve kültürel altyapı yaşam kalitesi içerisinde değerlendirilmektedir. Diğer taraftan yaşam kalitesi sadece maddi zenginlik olmayıp doğaya yakınlık, açık alanlara erişim, mağazalara, okullara ve toplu taşıma duraklarına yakınlık önemlidir. Yaşam alanının kalitesinin diğer kentsel tesislerle bağlantısı da çok önemlidir. Örneğin, sakinler çalışma veya işyerine, çeşitli eğitim ve alışveriş tesislerine, eğlence ve dinlenme tesislerine giden yolun çok hantal olmamasını beklemektedir (Aktaran Amiani, Schwamb & Hammer, 2011, s. 18-19).

Kazgan'ın "İstanbul Gençliği" başlıklı 18-25 yaş arasını kapsayan çalışmasında gençlerin çoğunluğunun geçim sıkıntısı çektiklerini, çalışanlarında küçük hizmet işletmelerinde çalıştıkları göz önüne alındığında, hayattan memnuniyet derecesi orta üstü ile çok memnun olanların oranı %52,2 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgu gençlerin içinde buldukları yaş grubunun genellikle hayattan iyimser beklentiler içerisinde olduğunu, sorumluluk duygularının görece sınırlı kaldığını ve yaşamın getireceği değişimlere de olumlu yaklaştıkları bir dönem olduğunu göstermektedir (Kazgan, 2007, s. 72).

Davras ve Alili'nin gençlerin gelecek beklentileri üzerine yapmış olduğu çalışmadan elde edilen sonuçlarda öğrenciler ekonomik beklentilerle ilgili daha karamsar ifadeler kullanırlarken, yaşamları ve istihdam beklentileri ile ilgili daha umutlu oldukları tespit edilmiştir (Davras ve Alili, 2019, s. 40). Cafoğlu ve Okçu'nun Siirt ili örneğinde yapmış olduğu çalışma sonucunda ise gençlerin en önemli sorunları arasında işsizlik, eğitim ve meslek edinme güçlüğü olduğu, siyasi partilerin ve devletin gençlik sorunlarıyla pek ilgilenmediği, gençlerin kendilerini gerçekleştirebilecekleri sosyal ortamların oldukça yetersiz olduğu saptanmıştır (Cafoğlu ve Okçu, 2013, s. 82). Kahya ve Oktik'in Kadıköy ve Sultangazi bölgesinde yaşayan 15-24 yaş arası gençleri kapsayan çalışmalarında her iki bölgedeki gençlerin sermaye hacmi ve yapısındaki farklılıkların bedenin toplumsal değerlerin ve özellikle sınıfsal konumun taşıyıcısı olduğunu ortaya koymaktadır. Kültürel ve ekonomik olarak dezavantajlı ailelerden gelen gençler eğitimin farklı seviyelerine özellikle en üst seviyeye erişiminde eşitsiz koşulların rolüne vurgu yapmaktadır. Seçilmiş her iki bölgede gençlerin mekânla iletişime geçmesi hayatlarını buldukları mekân etrafında örmeleri kendi kimlik oluşumlarını doğrudan etkilemektedir. Bu noktada belli bir kültürü yansıtan mekânın taşıdığı anlam ile özdeşleşen birey, mekânda yaşayan ve mekânda yaygınlaşan kültür ile bir gösterge haline gelmektedir. Mekânlar kültürel

gösterge haline gelirken her iki bölgede mahalle kavramı da sokak kavramı da farklı şekillerde fonksiyon görmektedir. Çalışma sonuçları her iki bölgedeki sorunların sadece ekonomik değişkenlerle bağlı olmadığını, çoklu değişkenlerin birbirleriyle etkileşimlerinin saptanması noktasında yaşanan mekân, sosyal ve kültürel faktörlerinde etkili olduğunu göstermektedir (Kahya & Oktik, 2019, s. 442).

Türkoğlu, Bölen, Baran ve Marans'ın "İstanbul'da yaşam kalitesinin ölçülmesi" başlıklı çalışmasından elde edilen bulgulara bakıldığında ulaşım, konut çevresi, makro ve mikro çevredeki fiziksel ve sosyal sorunlar kapsamında sokaklarda başıboş dolaşan gençler, güvenli oyun ve spor alanları, parklar, akraba ve arkadaş sayısı, rekreasyon etkinliğinin sosyal boyutu kapsamında kentin rekreasyon olanakları gençler açısından öne çıkan yaşam kalitesi göstergeleri olarak tespit edilmiştir. Bu açıdan okul ve arasındaki ulaşım alt yapısının yeterli ekonomik olması gençlerin verimliliği ve gelişimi açısından önemli görülmektedir. Aynı zamanda yaşanan konut çevresinin iyi planlanmış olması özellikle çocuklar, gençler ve çalışmayan nüfus açısından vakit geçirebileceği yerler olması açısından önem taşımaktadır. Bir konut çevresi ne kadar iyi planlanmışsa o çevreden memnuniyeti o ölçüde artmaktadır. Park kullanım oranının ve memnuniyet düzeyinin düşük olmasına rağmen, görüşmeciler parkların yaşam kalitesinin artırılmasında önemli rol oynadığını düşünmektedirler. Çocukların ve gençlerin güvenli oyun alanları, spor alanlarına olan ihtiyaçları ve tüm yaş gruplarının nitelikli park alanlarına olan ihtiyacının sağlanması öncelikli bir konudur. Yaşam kalitesinin en önemli göstergelerinden biri olan aktif yeşil alanların planlı bir şekilde ele alınması yaşam kalitesini artıracaktır. Makro ve mikro çevrede sosyal bağlılık çevredeki akraba ve arkadaş sayısı sosyal ilişkilerin varlığı için objektif bir göstergedir ve çevrenin genişliği hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca arkadaşlık ve sosyal iletişim insan kaynağının ve katılımın anahtarıdır. Yaşam kalitesi bağlamında değerlendirilen diğer bir faktör ise toplumları birbirine bağlayan iyi komşuluk ilişkileri gelmektedir. Görüşmecilerin %71'i iyi komşularının olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, rekreasyon etkinliğinin sosyal boyutu kapsamında, kentin rekreasyon olanaklarını paylaşan bireyler arasındaki sosyal ilişkiler gelişmekte ve toplumsal bütünleşmenin gerçekleşmesi sağlanmaktadır (Türkoğlu, Bölen, Baran ve Marans, 2009, s. 108-110).

Gençlerin sorunlarını ve farklı konulara bakış açılarını periyodik olarak çalışan 18. Shell Gençlik araştırma sonuçlarına bakıldığında ise gençlerin ezici çoğunluğu için iyi arkadaşlar (%97), güvenilir ortaklık (%94) ve iyi bir aile hayatı (%90) en önemli değerler kapsamındadır. Gençlerin yüzde 71'i için önemli olan çevre bilinci (2015 yılında %66) giderek daha önemli hale gelirken, yüksek bir yaşam standardı ve kendi ihtiyaçlarını öne sürmek daha az önem

kazanmaktadır. Gençlerin çoğu (%92) ebeveynleriyle iyi geçiniyor; büyük bir çoğunluk da onları rol modeli olarak görüyor (%74). Gençlerin açık bir çoğunluğu kendi gelecekleri konusunda iyimserdir (%58). Yüksek sınıflardan gençler, alt sınıflardan gençlerden önemli ölçüde daha iyimserdir. Ancak, buradaki sosyal farklılıklar 2015'ten bu yana önemli ölçüde daralmıştır. Gençlerin en sık bahsettikleri boş zaman etkinlikleri olarak müzik dinlemek (%57), arkadaşlarla buluşmak (%55) ve internette sörf yapmaktadır (%50). Videoların, filmlerin ve dizilerin tüketimi de yüzde 45'tir ve 2015'e kıyasla önemli ölçüde artmış, televizyon ise açıkça önemini yitirmiştir. Diğer taraftan gençler demokrasiden memnun, politikacılardan memnun olmadıkları ifade ederken siyasete katılımın öneminin yükseldiği görülmektedir. Sonuç olarak gençlerin bugünkü durumlarından memnun oldukları aynı zamanda gelecekleri konusunda da iyimser oldukları görülmektedir (18. Shell Jugendstudie, 2019).

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmanın amacı Bandırma ilçesinde yaşayan 18-24 yaş arası gençlerin yapısını, sosyal yaşamlarını, bilinç düzeylerini, sorunlarını, yaşam kalitelerini ve gelecek beklentilerini saptamaktır. Çalışma kapsamında Oktik tarafından 2007 yılında gerçekleştirilen UNDP projesinde kullanılan Vatandaşlık Anketi Bandırma'nın yapısı göz önüne alınarak geliştirilmiştir (Oktik, 2007). Bandırma'nın nüfusu göz önüne alınarak seçilen örnekleme uygulanan anketler mahalle büyüklüklerine göre yapılmıştır. Bu araştırmada kullanılan anketin yapısı ise 3 bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde "kişisel bilgiler" başlığı altında 10 soru, ikinci bölümde "aile ile ilgili bilgiler" başlığı altında 26 soru, son bölümde ise "yaşadığı yere ilişkin" 20 soru sorulmuştur.

Bu araştırmada gençlerin yaşadıkları bölgede sunulan hizmetlerin ve var olan imkânların gençlerin öznel ve nesnel yaşam kalitelerini nasıl etkilediği temel problem olarak incelenmektedir. Buradan hareketle gençlerin bireysel yaşam kalitelerini değerlendirmek için hem öznel hem de nesnel sorulara yer verilmiştir (Tekeli, 2010, s.112). Öznel sorular, yaşadıkları bölgeden memnuniyet ve genel olarak hayattan memnun olma hali gibi kısacası gençlerin kendi içinde buldukları durum hakkındaki öznel değerlendirmeleri kapsamaktadır. Nesnel sorular arasında ise eğitim, sağlık, gelir düzeyi, yaşadığı yerleşim yeri ve sunulan hizmetler, siyasal ve sivil toplum faaliyetlerine katılım ve boş zaman faaliyetleri yer almaktadır.

Araştırma evrenini Bandırma'da yaşayan 18-24 yaş arası gençler oluşturmaktadır. TÜİK verilerine göre 2018 nüfus sayımına göre Bandırma ilçesinde yaşayan 15-24 yaş arası genç sayısı 20.822 olup, %95 güven düzeyinde en az 384 örneklem seçilmesi gerektiği

hesaplanmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda veri toplamak maksadı ile bir anket uygulanmıştır. Bu çalışmada öncelikle literatür taraması yapıldıktan sonra hazırlanan anket ile araştırma evreni ve veri toplama tekniği belirlenmiştir. Tesadüfi örnekleme yoluyla 620 genç ile anket yapılmıştır. Yapılan anketlerden 19 adet farklı nedenlerden dolayı değerlendirme dışı bırakılmıştır. Nihai olarak araştırma kapsamında 601 anket geçerli olarak kabul edilmiş ve incelemeye alınmıştır. Gençlerin yaşam kaliteleri ve yaşamdan beklentilerinin incelenmesine yönelik olan bu araştırma nicel bir çalışmadır. Bu çalışmada yaşam kalitesi göstergeleri olarak aile, yaşanan konut, komşuluk ilişkileri, sosyal destek, sağlık, eğitim, gelir, boş zaman aktiviteleri analiz kapsamında değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları, verilerin toplandığı örneklem ve verilerin toplandığı dönemle sınırlıdır. Gençlerle yapılan anket çalışması Kasım 2018- Nisan 2019 tarihleri arasında yapılmış olup, çözümlene aşamasında elde edilen veriler. SPSS 21 programında analiz edilmiştir.

5. BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	N	%
Kadın	273	45,43
Erkek	328	54,57
Toplam	601	100,0

Araştırmaya katılanların %54,57 si (328) erkek, %45,43 de (273) kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcıların %92,8 i bekâr olup, %5,7 si evli %0,8 de boşanmıştır.

Tablo 2. Gençlerin Haftalık Harçlık Düzeyi

	N	%
Cevapsız	90	15,0
0- 50 TL	182	30,3
51-100 TL	141	23,4
101- 200 TL	112	18,6
201- 300 TL	39	6,5
301 TL ve üzeri	37	6,2
Toplam	601	100,0

Gençlerin haftalık harçlık düzeyine bakıldığında 0-100 TL alanlar katılımcıların %53,4'nü oluşturmaktadır. Araştırma bulguları kapsamında gençler paralarını en çok eğitime, gıdaya, giyime, kiraya ve eğlenceye harcamaktadır.

Tablo 3. Komşuluk İlişkileri

	N	%
Cevapsız	95	15,7
Eski günler gibi olmasa da sürdürüyoruz	177	29,5

Evet, sürdürüyoruz	251	41,8
Zorunlu olmadıkça sürdürmüyoruz	78	13,0
Toplam	601	100,0

Bu bağlamda Tablo 3’de gençlerin %71,3’ü komşuluk ilişkilerini sürdürdükleri yönünde katılım sağlamışlardır. Yaşam kalitesi bağlamında değerlendirilen faktörlerden biri olan ve toplumu birbirine bağlayan iyi komşuluk ilişkileri gelmektedir. Bireyin aile ve arkadaş çevresi olmak üzere tüm çevresi ile toplumsal kurumlarla olan ilişkisi yaşam kalitesi analizlerinde önemli bir değişken olarak değerlendirilmektedir (Sapançalı, 2009:143). Karşılıklı güven ve dayanışma temelinde aile, arkadaşlık, dostluk, akrabalık ve hemşirelik ilişkileri bu ilişkilerin yaratmış olduğu sosyal iletişim ağları yaşam kalitesini belirleyen değişkenlerden biridir (Sapançalı, 2009, s. 202).

Sosyal yaşam kalitesi açısından birey, sosyal ve fiziksel yaşama ait alanlarda kendini kabul ettirebilmek için insanlarla kurduğu ilişkiler mekânsal ortaklık ya da yakınlıkla başlayarak, komşuluk düzeyine oradan da sosyal ve kamusal alanlara doğru gelişerek yayılmaktadır. Bu açıdan gençlerin arkadaş çevresi, komşuları ve akrabaları yaşam kalitesi açısından kendilerine sosyal destek sağlamaktadır. Gültekin’in 2015 yılında yapmış olduğu çalışmada, korunaklı sitelerde yer alan tek ailelik müstakil konutlarda yaşayanların komşuluk ilişkileri, sosyal aktiviteler ve yönetimden memnuniyet oranları düşmektedir. Ancak, konut sitelerindeki konut binalarında kat sayısı ve her kattaki konut birim sayısı azaldıkça komşuluk ilişkileri ve güvenlik konularında memnuniyet oranı artmaktadır (Gültekin, 2015, s. 176,179). Bandırma’nın yerleşim planı dikkate alındığında genel olarak az katlı apartmanlar ve korunaksız müstakil evlerin varlığı söz konusudur. Bu açıdan gençlerin büyük çoğunluğunun komşuluk ilişkilerini sürdürdüğü görülmektedir.

Tablo 4. Gençlerin Karşılaştığı İlk Üç Güçlük

	%
1.İstediği eğitimi görememek	50,6
2.İşsizlik ve iş güvencesinden yoksun olmak	39,8
3.Aile ve çevre baskısı	22

Tablo 4’de yer alan veriler yaşam kalitesi açısından incelendiğinde gençlerin karşılaştıkları güçlüklerin başında istediği eğitimi görememek, iyi bir iş ve gelir önemli göstergelerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim bireylerin toplumsallaşması ve çevreye uyum sağlamasında en etkin toplumsal kurumdur. Aynı zamanda, eğitim ve öğrenme süreçlerinin kişilerin kentsel yaşam kalitelerinin gelişmesine olumlu etkileri de vardır. Genel olarak eğitim düzeyi yüksek olanların daha yüksek gelirli ve nitelikli işe daha iyi sosyal

olanaklara ve dolayısıyla daha yüksek yaşam kalitesine sahip oldukları buna karşın eğitim düzeyi düşük olanların işsizlik, kötü yaşam koşulları, düşük ücret, ekonomik yoksunluk, sosyal olanaklardan faydalanmama gibi nedenlerle düşük yaşam kalitesine sahip oldukları bilinmektedir (Savaş ve Torlak, 2006, s. 199).

Tablo 5. Gençlerin Gelecekle İlgili İlk Üç Beklentileri

	%
1.İyi bir iş ve gelir	68,1
2.Aile kurmak	25,3
3.Sağlıklı bir yaşam sürmek	16,8

Tablo 5’ de yer alan veriler incelendiğinde gençlerin refah içinde “zengin olmaktan” ziyade iyi bir iş ve gelire sahip olmak istedikleri görülmektedir. İkinci sırada yer alan aile kurmak istekleri ise yaşam kalitesinin sadece maddi değerlere bağlı olmadığını göstermektedir. Üçüncü sırada yer alan sağlıklı bir yaşam sürmek istemeleri de yaşam kalitesinin anlayışının temelde değiştiğini göstermektedir. Bu istekler gençlerin yaşamın merkezinde olduklarını göstermektedir.

Tablo 6. Boş Zaman Aktiviteleri (İlk Dört)

	%
1.Arkadaşlarla buluşmak	41,8
2.İnternete girmek	14,6
3.Spor yapmak	7,7
4.Aile bireyleriyle sohbet etmek	7,2

Yaşam kalitesi bağlamında önemli göstergelerden biri olan boş zaman faaliyetleri, bireylerin zorunlu olarak yaptıkları işlerin dışında kendi istekleri ve zevklerine göre değerlendirdikleri serbest zaman faaliyeti olarak görülmektedir. Yapılan araştırmalar boş zaman faaliyetleri ile gelir düzeyi arasında pozitif yönde ilişki bulunduğunu ortaya koymaktadır. Düşük gelir düzeyine sahip olanlar özellikle sinema, tiyatro, seyahat, alışveriş gibi paraya endeksli boş zaman faaliyetlerine katılımı sınırlandırarak yaşam kalitelerini olumsuz etkilemektedir (Sabbağ ve Aksoy, 2011:16; Aydın Boylu, 2007:116’dan aktaran Boylu ve Paçacıoğlu, 2016, s. 144). Gençlerin aile bireyleriyle sohbete etmeleri aile kurumuna verilen önemi göstermektedir. Gençlerin arkadaşlarıyla ve çevreleriyle kurmuş oldukları ilişkiler ya da sosyal ağlar onları birbirine bağlamaktadır. Bu manada yaşam kalitesinin yükseltilmesinde sosyal ilişkilerin önemli olduğu görülmektedir.

Tablo 7. TV İzleme Oranları

	N	%
Cevapsız	15	2,5
1- 2 saat	323	53,7

3- 5 saat	98	16,3
6- 7 saat	8	1,3
8 saat ve üzeri	7	1,2
TV izlemem	150	25,0
Toplam	601	100,0

Tablo 7’de gençlerin günde ortalama kaç saat televizyon seyrettiklerine dair soruya verilen cevaplara bakıldığında katılımcıların %53,7’si 1-2 saat, %16,3’ü 3-5 saat, %1,3’ü 6-7 saat %1,2’si 8 saat ve üzeri televizyon seyrettiği tespit edilmiştir. Dikkat çeken nokta gençlerin %25’nin Tv izlememesidir. Bu bulgular aynı zamanda televizyonun hala etkili bir iletişim aracı olduğunu göstermektedir. Medyanın gençleri medya gerçekliğinin körelmiş varlıkları olacak şekilde etkileyebileceği görüşü eleştirel olarak sorgulanmaktadır (Didas, 2002). Dolayısıyla bu bulgu alandaki literatür ile birlikte değerlendirildiğinde gençlerin medya ile olan ilişkilerini doğrular niteliktedir.

Tablo 8. İnternette Kalma Süreleri

	N	%
Cevapsız	8	1,3
1- 2 saat	185	30,8
3- 5 saat	214	35,6
6- 7 saat	96	16,0
8 saat ve üzeri	70	11,6
İnternete girmem	28	4,7
Toplam	601	100,0

Tablo 8’ de gençlerin interneti yoğun bir şekilde kullandıkları görülmektedir. Gençlerin %30,8’i 1-2 saat, %35,6’sı 3-5 saat, %16’sı 6-7saat ve %11,6’sı %8 saat ve üzeri internette vakit geçirmektedir. Elde edilen bulgular gençlerin internette geçirilen sürelerin tartışılmasını zorunlu kılmaktadır. Aynı zamanda boş zaman faaliyeti olarak ikinci sırada yer alan internete girme aktivitesi internette geçirilen sürelerin neden bu kadar yüksek olduğunu göstermektedir. İnternette vakit geçirme bugün gençler arasında birincil sorun olarak görülmektedir. Veriler internetin özellikle gençler için vazgeçilmez hale geldiğini göstermektedir. Başka bir deyişle kitle iletişim araçları vasıtasıyla gençlerin birbirleriyle fiziksel iletişim kurmaları bir ölçüde ortadan kalmış gözükmemektedir. Gençlerin medya yoluyla aile dışı iletişim ağlarına bağlanması yetişkin, çocuk ve ergen dünyaları arasındaki engelleri ve tabuları ortadan kaldırmaktadır (Ferchhoff& Olk, 1988, s. 21’ den aktaran, Didas, 2002). Bu görüşlerin aksine Vogelgesang medya’nın ergenler üzerindeki etkisini daha az olumsuz olarak görmektedir. Ergenlerin bilinçli olarak medyayı kullanmaları kendi ihtiyaç ve isteklerine göre seçtikleri ve tükettikleri görüşlerinden çok daha fazlasıdır (Vogelgesang, 1994, s.13’den aktaran, Didas, 2002). Özdemir’in yapmış olduğu çalışmada da gençler sosyal medya ortamlarında uzun saatler

kaldığı, gençlerin arkadaşları ile geçireceği saatleri cihazların başından geçirdiği görülmektedir. Bu durum gençleri günlük yaşamdan kopararak internet ve bilgisayar dışında her şeye ilgisiz hale getirmektedir (Özdemir, 2016, s. 87). Aslan ve Yaşar'ın sosyal medya bağımlılığı ile ilgili yapmış olduğu araştırma sonuçlarına bakıldığında ankete katılan üniversite öğrencilerinin %8,7'sinin 7 saat üzerinde sosyal medya hesaplarını kullandıkları görülmektedir (Aslan & Yaşar, 2019, s. 351).

Tablo 9. Hangi Sıklıkla Sinemaya Veya Tiyatroya Gidersiniz?

	N	%
Cevapsız	19	3,2
Ayda birkaç kez	233	38,8
Haftada en az 1 kez	32	5,3
Hiç gitmem	63	10,5
Yılda birkaç kez	254	42,3
Toplam	601	100,0

Tablo 9'da gençlerin sinemaya ve tiyatroya gitme sıklıklarına yer verilmiştir. Sonuçlara bakıldığında hiç gitmeyen ve yılda birkaç kez giden gençlerin oranı %52,8 olarak gözükürken ayda birkaç kez ve haftada en az 1 kez gidenlerin oranı %44,1 olarak tespit edilmiştir. Bu noktada katılımcı gençlerin yarısından fazlasının kültürel ve sosyal faaliyetlere katılmadığı görülmektedir. Bu anlamda kültürel ve sosyal faaliyetlere katılımın düşük olması gençlerin yaşam kalitelerinde bir eksiklik olduğunu göstermektedir. Tablo 10' da ise gençlerin %86'sının hayatlarından memnun oldukları görülmektedir.

Tablo 10. Genel Hayattan Memnuniyet Derecesi

	N	%
Cevapsız	9	1,5
Az Memnunum	133	22,1
Çok memnunum	76	12,6
Hiç Memnun Değilim	41	6,8
Memnun Değilim	34	5,7
Memnunum	308	51,2
Toplam	601	100,0

Tablo11. Bandırma'da Yaşamaktan Memnun Musunuz?

	N	%
Cevapsız	15	2,5
Evet	389	64,7
Hayır	197	32,8
Toplam	601	100,0

Tablo 11'de gençlerin %64,7 si Bandırmada yaşamaktan memnun olduklarını, %32,8'de memnun olmadıklarını, %19,5'inin de herhangi bir fikrinin olmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmanın diğer bulgularına bakıldığında ise;

- Yaşam kalitesi üzerinde etkili göstergelerden biri olan eğitimin kişisel gelişimde ve kişilerin iş sahibi olmasında doğrudan etkili olduğu bilinmektedir. Çalışmaya katkı sağlayan gençlerin ebeveynlerinin eğitim düzeyine bakıldığında annelerin %5,6'sı üniversite ve üstü mezun, %18,8'i lise mezunu, %64,6'sı ilköğretim mezunu %4,3 ü okur-yazar, %5,5'i okur-yazar değildir. Gençlerin babalarının eğitim durumuna bakıldığında %13,5'i üniversite ve üstü mezunu, %26'sı lise mezunu, %53,1'i ilköğretim mezunu, %3,2 si okur-yazar, %1,2' si de okur-yazar değildir.

- Gençlerin ailelerin gelir düzeyine bakıldığında ailelerin %48,4'ü 0-3500TL, %19,1'i 3501-5000TL arası, %8,5'i 5001-8000TL ve %4'ü de 8000TL ve üzeri geliri olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar gelir düzeyinin bireylerin fiziksel, duygusal, sosyal sağlıkları, iş ve sosyal yaşamdaki başarılarında sonuç itibarıyla yaşam kaliteleri üzerinde önemli göstergelerden bir olduğunu göstermektedir. Ancak sadece gelirin tek başına bir gösterge olarak değerlendirilemeyeceği diğer taraftan eğitim, sağlık, genel suç oranının yüksek olması, kişi başına düşen yeşil alanın metre karesi, çevre kirliliği, gürültü ve trafik gibi sorunlar kişilerin gelirinden bağımsız olarak yaşam kalitesini düşürebilmektedir (Demirkıran, 2012 :54-55; Kowaltowski vd., 2006'dan aktaran Boylu ve Paçacıoğlu, 2016, s. 141).

- Yaşam kalitesi açısından katılımcıların yaşadıkları evin durumuna bakıldığında katılımcıların %72,5'nin ev sahibi olduğu görülmektedir. Yaşanılan konuta sahip olmak insanlara güven veren bir unsurdur. Bireylerin kendilerini mutlu ve huzurlu hissedebildikleri yegâne yer olan ailesiyle birlikte yaşadıkları konuttur. Bireyin yaşadığı konutun sahibi olması konutu istediği gibi kullanması, istediği gibi içinde ve dışında değişiklik yapabilmesi ve evsiz kalma endişesi taşımayarak kendini güvende hissetmesi açısından önemli gözükmektedir (Boylu & Paçacıoğlu, 2016, s.143).

- Gençlerin ailelerinin kendilerine aşıladığı en önemli özellik sırasıyla %41,6 ile bağımsız düşünme ve davranabilme yeteneği; %34,8 ile dürüstlük; %20,3 ile gelenek ve göreneklere saygı olarak tespit edilmiştir. Gençleri en iyi anlayanlar ise %55,9 ile anne, %30,6 ile baba ve %18 ile ağabey/abla ve kardeşlerdir.

- Sizce insanın yaşamını anlamlı kılan nedir? diye sorulduğunda birinci sırada %73,7 ile aile, %17,1 ile eş/sevgili, %16,3 ile mesleki başarı gelmektedir. Bu sonuçlar katılımcıların aile kavramına ve aile içi ilişkilere verilen önemi göstermektedir.

- Gençlerin %62,7'si Bandırma'da arkadaşları ile birlikte mekân olarak kafeterya/ kafe gibi yerlerde buluştuklarını, %15,5'i evde, %7'si de pastane, çay bahçesi ve park gibi yerlerde buluştuklarını söylemektedirler.

- Gençlerin %48,3 Bandırma'da kültürel ve sosyal mekânların yeterli olduğunu %15,3'ü yeterli olmadığını %33,3'ü ise fikirlerinin olmadığı yönünde görüş beyan etmişlerdir.

- Gençlerin %23,8'i Bandırmanın en önemli sorununun ulaşım, %15,5 ile kültürel ve sosyal etkinlikler eksikliği, %8,8 ile sağlık, eğitim ve temizlik olduğunu belirtmişlerdir. Gençlerin %40,9'u Bandırmada son dört yılda nüfus artışı olduğunu, %11'i konut sayısının arttığını, %6,3'ü belediye hizmetlerinin arttığını %5,2'si de yeni yollar yapıldığını söylemektedirler. Aynı zamanda genç katılımcılar yaşadıkları bölgede yeterli seviyede eğitim ve kurs imkânlarının bulunmadığını ve iş imkânlarının yetersiz olduğuna vurgu yapmaktadır. Gençlerin önemli olarak gördükleri konuların başında eğitim, ekonomik sorunlar, işsizlik ve yoksulluk gelmektedir. Bu bulgular Bandırma'nın sanayileşmekte olan bir bölge olduğunu ve aynı zamanda göç aldığını, göç ile birlikte eğitim alanları, konut sayısı, ulaşım imkânları ve sağlık hizmetlerine olan talebin arttığını göstermektedir. Başka bir deyişle sanayileşmenin tüm sonuçları direkt olarak gençlerin yaşam kalitesini etkilemektedir.

- Gençlerin %77'si hiçbir sivil toplum örgütüne üyeliğinin olmadığını ve hiçbir faaliyetlerine katılmadığını ifade etmektedir. %7,7'si hiçbir üyeliklerinin olmadığını ancak bazı faaliyetlere katıldıklarını, %2,8'i ise üyeliklerinin olduğunu ve faaliyetlerine katıldıklarını belirtmişlerdir. Gençlerin yaşadıkları toplum içerisinde kurmuş oldukları iletişim sosyal yaşam kalitesi göstergeleri arasında yer almaktadır. Bu açıdan gençlerin sivil toplum örgütlerine üye olmamaları ve faaliyetlerine katılmamaları yaşam kaliteleri açısından bir eksikliği göstermektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Balıkesir'in Bandırma ilçesinde yapılan bu çalışma gençlerin beklentilerini, bilinç düzeylerini ve yaşam tercihleri konusunu incelemeyi ve diğer yapılan çalışmalarla karşılaştırmayı olanaklı kılmıştır. Yaşam kalitesi çalışması bu çalışmada hem nesnel hem de öznel unsurları içeren iki farklı yaklaşım altında değerlendirilmiştir. Yaşam kalitesi çalışmaları sadece bireysel olarak yaşamdan sağlanan doyumları değil aynı zamanda temel hakların pratik olarak ne kadar gerçekleştiğini görmeyi sağlamaktadır (Tekeli, 2010, s. 141). Araştırma sonuçları gençlerin yaşadıkları bölgeden memnun olduklarını ancak birtakım eksikliklerinde

söz konusu olduğunu göstermektedir. Başka bir deyişle araştırma problemi kapsamında gençlerin öznel yaşam kalitelerine yani mutluluğa ilişkin sonuçlara bakıldığında öznel koşullar açısından bir memnuniyetin olduğu görülmektedir. Nesnel yaşam kalitesi açısından bakıldığında ise yaşadıkları bölgede iş olanaklarının kısıtlı olduğu, eğitim, kültürel, sosyal ve sportif etkinlikler ile ulaşım imkânlarının yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda yapılacak düzenlemeler kritik bir öneme sahiptir. Yaşam kalitesinin yükseltilmesi açısından sunulabilecek öneriler:

- Ulaşım hizmetlerine yönelik çalışmalar yapmak,
- Kültürel, sosyal ve sportif konuları içeren etkinlikler yapmak. Ve bu konuda yurt içinde ve yurt dışında uygulanmış örnek projeleri incelemek,
- Gençleri sanatsal faaliyetler içerisinde yer almasını sağlayacak etkinlikleri düzenlemek,
- Gençlere yönelik sivil toplum kuruluşlarının kurularak gençlerin katılımını teşvik etmek,
- İhtiyaç duyulan alanlarda istihdam sağlamak amacı ile yaşam boyu öğrenim kapsamında farklı eğitim ve beceri kursları düzenlenmek
- Gelir ve maddi kaynaklar noktasında hem gençlere hem de gençlerin ailelerine destek sağlamak ve gençlerin talep ve şikâyetlerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak,
- Toplumsal düzeyde yaşam kalitesinin yükseltilmesinde sağlık bakım ve hizmetlerine yönelik uygulamaları geliştirmek,
- Doğal çevre koşulları içerisinde yer alan kaynakların korunmasına yönelik çalışmalar yapmak ve gençlerin doğa içerisinde daha fazla zaman geçirebilecekleri etkinlikler düzenlemek gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Amiani, I. L.S., Schwabm, N.& Hammer, V. (2011). Studentische Lebensqualität und Lebensstile. Wohnen, Mobilität, Soziales, Freizeit und Berufschancen. 1. Auflage. VS Verlag für Sozialwissenschaften | Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH .
- Aslan, İ. & Yaşar, M. E. (2019). Bingöl Üniversitesi Öğrencileri Sosyal Medya Bağımlılığı Araştırması. *International European Congress On Social Sciences -IV* , (s. 346-355). Diyarbakır.
- Beckert, A. (2012). Jugend im Wandel. Eine Frage der Generation, *Munich, GRIN Verlag*, <https://www.grin.com/document/273017.10.06.2019>
- Boylu, A. A. & Paçacıoğlu, B. (2016). “Yaşam Kalitesi Ve Göstergeleri”. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)* 8 (15): 137-150.
- Cafoğlu, Z. & Okçu, V. (2013). Gençlik Sorunları: Siirt İli Örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(43), 82-115.
- Cucij, M. (2016). *Jugendsprache aus der Sicht Wiener Jugendlicher. Eine Sprachwahrnehmungs- und -einstellungsuntersuchung unter kommunikativem und soziosymbolischem Aspekt*. Diplomarbeit. Universität Wien
- Davras, G. M. & Alili, M. (2019). Turizm Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Gelecek Beklentileri Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Global Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 40-52.
- Didas, J. (2002). Der Strukturwandel der Jugend. *Munich, GRIN Verlag*. <https://www.grin.com/document/107301.11.06.2019>
- Gültekin, A.T. 2015. Konut Kullanıcılarının Kentsel ve Sosyal Yaşam Kalitesi Farkındalığı: Ankara/ Çayyolu-Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı Mahallesi Örneği. *Ankara Araştırmaları Dergisi*, 3 (2): 165-182.
- Hartmann, M. (2008). Die Soziologie der Jugend. *Munich, GRIN Verlag*, <https://www.grin.com/document/141545.12.04.2019>
- Kahya, Y. & Oktik, N. (2019). İstanbul'un İki Farklı Bölgesinde Gençlerin Yaşamdan Beklentileri. *Ekev Akademi Dergisi*, 433-444.
- Kazgan, G. (2007). *İstanbul Gençliği* (2. b.). İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Kerber, M. (2017). Jugendkulturen und Jugendsubkulturen. Was prägt die Jugend?, *Munich, GRIN Verlag*, <https://www.grin.com/document/433434>
- Koçoğlu, D. & Akın, B. (2009). Sosyoekonomik Eşitsizliklerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Yaşam Kalitesi ile İlişkisi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2(4), 145-154.
- Korczak, D. (1995). *Lebensqualität-Atlas. Umwelt, Kultur, Wohlstand, Versorgung, Sicherheit und Gesundheit in Deutschland*. Westdeutscher Verlag GmbH, Opladen
- Köksal, O. (2015). Yaşam Kalitesi ve Yaşam Doyumu: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, *Yaşam Doyumu, Seçme Konular*. Nobel Yayınevi.
- Maderthaner, R. (1995). Soziale Faktoren urbaner Lebensqualität. In A. Keul (Hrsg.), *Wohlbefinden in der Stadt* (S.172-197). Weinheim: Psychologie Verlags Union
- Marans, R. (2007). Kentsel Yaşam Kalitesinin Ölçülmesi. *Mimarlık Dergisi*. (335). Mayıs-Haziran. (Çev. Handan Dülger Türkoğlu). 28-31. <http://www.mimarlikdergisi.com/index.cfm?sayfa=mimarlik&DergiSayi=53&RecID=1326>
- Oberrauch, A., Keller, L., Sanin, P. & Riede, M. (2014). Lebensqualitätsvorstellungen Von Jugendlichen Im Kontext *Des Leitbilds Nachhaltiger Entwicklung. Mitteilungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft*, 156. Jg. (Jahresband), Wien. S. 221-248
- Oktik, N. (2007). Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu (UNDP). Yerel Yönetim Reformuna Destek Projesi. Akyaka Vatandaş Memnuniyet Anketi. (Rapor)
- Opaschowski, H.W. (2008). Zur Lebensqualität Im 21. Jahrhundert. https://duepublico.uni-duisburg-essen.de/servlets/DerivateServlet/Derivate-27923/06_Opaschowski.pdf.13.05.2019
- Özdemir, M. (2016). Yeni Medyanın Gençler Üzerinde Asosyalleştirici Etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Römer, C.T., Wurm, S. & Klingebiel, A.M. (2010). *Altern im Wandel*. 1. Auflage .W. Kohlhammer Gmbh Stuttgart. https://www.dza.de/fileadmin/dza/pdf/Altern_im_Wandel_2010.pdf#page=16.16.04.2019
- Sapançalı, F. (2009). *Toplumsal Açıdan Yaşam Kalitesi*. İzmir: Altın Nokta.
- Savaş Y. P. & Torlak, S. (2006). Kentsel Yaşam Kalitesi Ve Belediyeler: Denizli Karşıyaka Örneği. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , (4) , 184-207.
- Scherr, A. (2009). *Jugendsoziologie. Einführung in die Grundlagen und Theorien*. 9. erw. u. umfassend überarb. Aufl. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften (Lehrbuch).
- Tekeli, İ. (2010). *Gündelik Yaşam, Yaşam Kalitesi ve Yerellik Yazıları* (1. b.). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Theis, V. (2014). Die Sprache der Jugend. *Munich, GRIN Verlag*. <https://www.grin.com/document/278914>. 12.05.2019
- Thomas, G. (2009). Jugendlicher Zeitgeist und Wertewandel. *Zeitschrift für Pädagogik*. 4, S. 580-595
- Trenker, C.E. (2016). *Jugend und Politik. Informationskompetenz im Bereich Politische Bildung*. Masterarbeit. Universität Wien
- Türkoğlu, H.D., Bölen, F., Baran, P. K., & Marans, R. W. (2009). İstanbul'da Yaşam Kalitesinin Ölçülmesi. *İtüdergisi/A*, 7(2).
- Wenk, R. (2005). Jugend.. S. Beetz, K. Brauer, & C. Neu içinde, *Handwörterbuch zur landlichen Gesellschaft in Deutschland* (s. 97-105). Wiesbaden: GWV Fachverlage. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-322-80909-4_12. 16.06.2019
18. Shell Jugendstudie (2019). https://www.shell.de/ueber-uns/shell-jugendstudie/_jcr_content/par/toptasks.stream/1570810209742/9ff5b72cc4a915b9a6e7a7a7b6fdc653cebd4576/shell-youth-study2019-flyer-de.pdf. 25.02.2020